

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta – Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Souvislosti formování identity v dospívání v kontextu užívání sociálních sítí

Autorka: Bc. Karolína Schubertová

Oponent: doc. Jiří Mudrák, PhD.
Katedra psychologie
Filozofická fakulta UK

PŘÍNOS TÉMATU diplomové práce je značný. Diplomantka se v práci věnuje velmi aktuálnímu tématu sociálních sítí, což je ještě umocněno zaměřením na adolescentní uživatele sociálních sítí v kontextu formování jejich identity. Diplomantka si sama definovala toto téma a rozpracovala jej s předchozí školitelkou. Hned od prvních konzultací byl patrný její zájem a vhléd do výzkumu psychologických aspektů sociálních sítí a schopnost uvažování o této problematice v širším kontextu. Zaměření diplomantky bylo zpočátku spíše teoretické a postupně vykrystalizovalo ve výzkumný design dotazníkové studie, ve které zkoumala vztah mezi statusy identity (Garcia) a způsoby sebe prezentace na sociálních sítích na vzorku adolescentů – studentů a studentek středních škol. Populace adolescentů, na niž se autorka zaměřuje, představuje skupinu, které se problematika sociálních sítí velmi dotýká, což podtrhuje potenciální přínos práce.

CÍLEM PRÁCE je prozkoumat vztah mezi stadiem formování identity, ve kterém se adolescenti nachází, a způsoby, kterými se prezentují na sociálních sítích. Sebe prezentace představuje důležitý aspekt vývoje identity a snaha o porozumění tomu, jak sebe prezentace na sociálních sítích souvisí s vývojem identity, je důležitá pro porozumění podmínkám vývoje současných adolescentů. V první části práce autorka předkládá rozsáhlé a kvalitně zpracované review problematiky vývoje identity v průběhu dospívání a souvislostí tohoto vývoje se sebe prezentací na sociálních sítích. V druhé části autorka představuje dotazníkovou studii, ve které na vzorku 179 adolescentů za použití dvou nástrojů (The Self-presentation on Facebook Questionnaire a Extended Objective Measure of Ego-Identity Status 2) zjišťovala vztah mezi dosaženým statusem identity a způsoby sebe prezentace na sociálních sítích.

FORMÁLNÍ STRÁNKA práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Práce se opírá o rozsáhlé review literatury zabývající se problematikou vývoje identity v kontextu sociálních sítí a vychází jak z klasických výzkumů, tak z kvalitních českých a zahraničních studií z posledních let. První část práce je srozumitelně členěna do čtyř teoretických kapitol

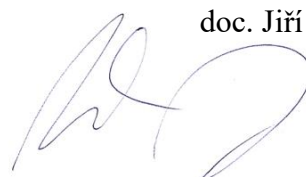
zabývajících se konceptualizací identity, průběhem vývoje identity, výzkumem sociálních sítí a vztahem mezi užíváním sociálních sítí a vývojem identity u dospívajících. Na teoretické review navazuje výzkumná část, která popisuje výzkumný problém, design výzkumu a prezentuje hlavní zjištění práce. Zde je nutno podotknout, že kvalita obou částí je poněkud nevyrovnaná. Zatímco první teoretickou část považuji za vynikající, výzkumná část má bohužel některé problémy, které vyplývají podle mého názoru především z nedostatku času, který diplomantka zpracování výzkumné části věnovala. Značná část výzkumné části práce vznikala doslova na poslední chvíli (částečně díky pomalejšímu sběru dat, ale nejen kvůli tomu), což se nutně muselo odrazit na kvalitě zpracování. Z hlediska formálního zpracování považuji práci za bezproblémovou, i z této perspektivy je však patrné, že první teoretické části věnovala diplomantka mnohem více času.

TEORETICKÁ ČÁST práce je zpracována velmi kvalitně, autorka se opírá o velké množství relevantních zdrojů, které jasně a přehledně zpracovává do vyčerpávajícího přehledu. Domnívám se, že v teoretické části autorka ukazuje velký zájem o psychologické aspekty problematiky sociálních sítí, což se odráží v kvalitě zpracování. Text má v teoretické části dobrý flow, myšlenky dobře navazují a rozvíjí hlavní téma kapitoly. Oceňuji také komplexní uchopení tématu, kdy autorka rozvíjí hlavní témata práce, tak, že na sebe dobře navazují a jsou patrné jejich vzájemné souvislosti. V této části nemám, co bych vytknul.

EMPIRICKÁ ČÁST je bohužel problematictější. Jak jsem již psal výše, negativně se zde odrazilo to, že diplomantka neměla ve finální fázi zpracování dostatek času. Autorka podle mého názoru vhodně zvolila oba dotazníky tak, že dobře odpovídaly zaměření práce a nasbírala dostatečně velký vzorek respondentů. Při analýze dat se ukázal jako jeden z problémů, že mezi respondenty nebyla příliš velká variabilita s ohledem na dosažené statusy identity, což komplikovalo možnosti srovnání jedinců s různým statusem identity. Vztahy mezi statusy identity a způsobem sebeprezentace na sítích se celkově nejevily jako příliš významné, což neumožňovalo dojít k jasným a lehce prezentovatelným závěrům. Zpětně bych považoval za vhodnější použít zkrácenou verzi dotazníku EOM-EIS měřící statusy identity a naopak věnovat větší pozornost dalšímu oblastem, například detailněji zachytit chování na sítích. Jako hlavní problém však skutečně vidím to, že diplomantka neměla dostatek času ujasnit si hlavní zjištění, jasně je prezentovat a srozumitelně diskutovat v kontextu výzkumů prezentovaných v první části práce. Současně se jí však podařilo realizovat poměrně rozsáhlou studii, která by si možná zasloužila lepší prezentaci, ale i přesto považuji výsledek za přínosný

SOUHRNEM mohu říci, že se jedná z mého pohledu o práci, která je v první teoretické části velmi kvalitní a v druhé výzkumné části se jí nepodařilo zcela naplnit potenciál velmi zajímavého tématu. Současně se však domnívám, že na práci splňuje požadavky kladené na diplomové práce, práci **hodnotím velmi dobře** a **doporučuji ji k obhajobě**.

V Praze, 24. 5. 2022

doc. Jiří Mudrák, PhD.